

१ नोव्हेंबर, १९५६ पूर्वी सेवा निवृत्त
झालेत्या किंवा मृत्यु पावलेत्या
शासकीय कर्मचा-यांच्या कुटुंबियांना
कुटुंब निवृत्तिवेतन देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांकः— कुनिवे-१०८९/४६/सेवा-४,
मंत्रालय, मुंबई - ४००-०३२, दिनांक २५ फेब्रुवारी १९५१

पदा— [एक] शासन परिपत्रक, वित्त विभाग, क्रमांक पीडीसन १०८९/सीआर-१२३९/
प्रस्तुती-४, दिनांक १२ नोव्हेंबर १९४४.

[दोन] शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांकः—कुनिवे १०८९/११८९/सेवा-८,
दिनांक २० जून १९४६.

शासन नियि

वर [दोन] या ठिकाणी नमूद केलेल्या आदेशाच्ये दिनांक १ जानेवारी १९४४
पूर्वी सेवा निवृत्त झालेल्या किंवा मृत्यु पावलेल्या शासकीय कर्मचा-यांच्या कुटुंबातील
पात्र व्यक्तींना कुटुंब निवृत्तिवेतन योजना, १९६० ये लाभ देण्यात आले आहेत.
त्यातील परिच्छेद १० अनुसार या आदेशांचा लाभ भूतपूर्व मुंबई, दैदाबाद आणि मध्य
प्रदेश या राज्यांतील खालील शासकीय कर्मचा-यांच्या कुटुंबातील पात्र व्यक्तींनाही
देण्यात आला आहे. —

[अ] १ नोव्हेंबर १९५६ रोजी विद्यमार्षिक मुंबई राज्य क्षेत्राचा आणि
१ मे १९६० रोजी महाराष्ट्र राज्य क्षेत्राचा भाग असलेल्या वरील
राज्यांच्या कोणत्याही क्षेत्रात १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी सेवा निवृत्त
मृत्यु पावलेले शासकीय कर्मचारी.

[ब] १ नोव्हेंबर १९५६ रोजी विद्यमार्षिक मुंबई राज्य क्षेत्राचा आणि
१ मे १९६० रोजी महाराष्ट्र राज्य क्षेत्राचा भाग असलेल्या वरील
राज्यांच्या कोणत्याही क्षेत्रात १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी सेवा निवृत्त
झालेले आणि १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी मृत्यु पावलेले शासकीय कर्मचारी.

२. तन १९८२ च्या दिन अर्ज [टिवाणी] क्रमांक ६८०६, ६८५६, ८४८३, ८३०६,
८१७६, श्रीमती रुक्मिणीअम्मा विस्थद तामिळनाडू राज्य व इतर, या प्रकरणी सर्वोच्च
न्यायालयाने आता असा निवाडा दिला आहे की, पूर्वीच्या मद्रास राज्याचा मूळ
भाग असलेल्या पण राज्य पुनर्रचनेनंतर केऱळ राज्याचा भाग झालेल्या क्षेत्रातील
कायरिंगात सेवेत असलेल्या आणि राज्य पुनर्रचनेपूर्वी सेवा निवृत्त झालेल्या कर्मचा-यांच्या
विधांना घावण्याच्या कुटुंब निवृत्तिवेतनाचे दायित्व पूर्वीच्या मद्रास राज्याचे
वारसदार राज्य म्हणून तामिळनाडू राज्याचे आहे.

३. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निकालाच्या परिणामी, शासन आज्ञा असा निर्णय
देत आहे की, शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक कुनिवे १०८९/११८९/सेवा-८,
दिनांक २० जून १९४६ प्रमाणे य त्यात विहित केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार, खालील
शासकीय कर्मचा-यांच्या कुटुंबातील पात्र व्यक्तींना कुटुंब निवृत्तिवेतन मंजूर.
इति शासन यादे :—

[कृ. मा. प.]

[अ] १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी जुन्या मुंबई राज्याचा भाग असलेल्या पण १ नोव्हेंबर १९५६ रोजी चिक्कित्सिक मुंबई राज्याचा आणि १ मे १९६० रोजी महाराष्ट्र राज्याचा भाग नसलेल्या क्षेत्रातील [उदा. बेळगाव, धारवाड, पिंजापूर इत्यादी] कायलियातून १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी सेवानिवृत्ता झालेला किंवा त्या दिनांकापूर्वी सेवेत असताना मृत्यु पावलेला शासकीय कर्मचारी.

[ब] १ नोव्हेंबर १९५६ ते १ मे १९६० या दरम्यान चिक्कित्सिक मुंबई राज्याचा भाग असलेल्या आणि १ मे १९६० रोजी महाराष्ट्र राज्याचा भाग नसलेल्या क्षेत्रातील [उदा. बडोदा, अहमदाबाद इत्यादी] कायलियातून १ मे १९६० पूर्वी सेवानिवृत्ता झालेला किंवा त्या दिनांकापूर्वी सेवेत असताना तृत्य पावलेला शासकीय कर्मचारी.

४. वरील निर्णयाच्या परिणामी, १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी जुन्या मध्य प्रदेश/झिंद्राबाद [आता आंध्र प्रदेश] राज्याचा भाग असलेल्या पण १ नोव्हेंबर १९५६ रोजी चिक्कित्सिक मुंबई राज्याचा आणि १ मे १९६० रोजी महाराष्ट्र राज्याचा भाग झालेल्या क्षेत्रातील [अनुक्रमे पिंडरी आणि मराठ्याडा] कायलियात सेवेत असलेल्या आणि १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी सेवानिवृत्ता झालेल्या किंवा त्या दिनांकापूर्वी सेवेत असताना मृत्यु पावलेल्या शासकीय कर्मचा-याच्या कुटुंबातील पात्र व्यक्तींना घावयाच्या कुटुंब निवृत्ति-वेतनाचे दायित्व आता अनुक्रमे मध्य प्रदेश आणि आंध्र प्रदेश शासनाचे आहे. म्हणून आता यापुढे अशा शासकीय कर्मचा-याच्या कुटुंबातील पात्र व्यक्तींना या राज्य शासनाकडून कुटुंब निवृत्तिवेतन नव्याने मंजूर करण्यात घेणार नाही आणि जर अशा शासकीय कर्मचा-याच्या कुटुंबातील व्यक्तीने कुटुंब निवृत्तिवेतन मंजूर करण्यासाठी या राज्य शासनाकडे यिनंती केली तर त्या व्यक्तीस सर्वप्रथम राज्य शासनाकडे [मध्य प्रदेश/आंध्र प्रदेश] यातवैधात संपर्क साधण्यात सांगण्यात घेऊल. तथापि अशा शासकीय कर्मचा-याच्या कुटुंबातील ज्या पात्र व्यक्तींना, शासन निर्णय, वित्त यिभाग, क्रमांकः-कुनिवे-१०८५/११८९/सेवा-८, दिनांक २० जून १९८६ अनुसार अगोदरच या राज्य शासनाकडून कुटुंब निवृत्तिवेतन मंजूर करण्यात आले आहे त्यांना, पुढील आदेश होईपर्यंत, त्या कुटुंब निवृत्तिवेतनाचे प्रदान या राज्य शासनाकडून घालू राहील.

५. शासन निर्णय, दित्त यिभाग, क्रमांक कुनिवे १०८५/११८९/सेवा-८, दिनांक २० जून १९८६ या परिच्छेद १० व शासन परिपत्रक, दित्त यिभाग, क्रमांक पीडीएन १०८४/सीआर/१३९/सतीआर-४, दिनांक १२ नोव्हेंबर १९८४ च्या मुद्दां ३ चे स्पष्टीकरणामध्ये या शासन निर्णयाच्या तरतुदीपुरती सुधारणा करण्यात आली आहे असे मानण्यात ग्राहे.

६. संवंधित राज्य शासनांनी या अगोदर गंजुर केलेल्या छटुंव निवृत्तिप्रेतनाचा दायित्वाचे वाटप राज्य शासनामध्ये करण्याच्या प्रश्नावर संवंधित राज्य शासने व महालेखापाल यांच्याप्री पिचार विनिमय करून यथावकाश निर्णय घेण्यात घेऊल.

७. या आदेशाची इंग्रजी प्रत तोकत जोडली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

अ. ना. कुळकर्णी,
शासनाचे उप सचिव.

प्रति,

- [१] भारत सरकारचे सचिव, वित्त मंत्रालय, नवी दिल्ली.
- [२] महालेखापाल[लेखा व अनुज्ञेयता]-१, महाराष्ट्र, मुंबई [१२५ प्रती].
- [३] महालेखापाल[लेखा व अनुज्ञेयता]-२, महाराष्ट्र, नागपूर[१२५ प्रती]
- [४] महालेखापाल[लेखा परीक्षा]-१, महाराष्ट्र, मुंबई [५ प्रती].
- [५] महालेखापाल [लेखा परीक्षा]-२, महाराष्ट्र, नागपूर [५ प्रती].
- [६] मुख्य लेखा अधिकारी, वी ब्लॉक, दिल्ली प्रशासन, विकास भवन, नवी दिल्ली[५ प्रती].
- [७] नियंत्रक, लेखा, परराष्ट्र मंत्रालय, नवी दिल्ली[१० प्रती].
- [८] संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई [५ प्रती].
- [९] अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई [५ प्रती].
- [१०] मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, वाशी, नवी मुंबई [५ प्रती].
- [११] उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, मुंबई/मुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नापिक/अमरावती[प्रत्येकी ५ प्रती].
- [१२] निपासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई [५ प्रती].
- [१३] सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी[प्रत्येकी ५ प्रती].
- [१४] राज्यपालाचे तचिव.
- [१५] मुख्य मंत्रालयाचे तचिव.
- [१६] सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीकृत लहायक.
- *[१७] प्रवंधक, सूब न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई.
- *[१८] प्रवंधक, अपली शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई.
- *[१९] सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
- *[२०] सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- *[२१] प्रवंधक, लोक आयुक्त व उप-लोक आयुक्त यांची कायलिय, मुंबई.
- [२२] मंत्रालयातील सर्व विभाग
- [२३] विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपनिक्स रोड, नवी दिल्ली.
- [२४] मंत्रालयाच्या निरनिराळ्या विभागांच्या अधीन असलेल्या सर्व विभागांचे व कायलियाचे प्रमुख.
- [२५] सर्व विभागीय आयुक्त[प्रत्येकी ५ प्रती].

- [२६] सर्व जिल्हा परिषदाचि मुख्य कार्यकारी अधिकारी [प्रत्येकी १० प्रती]
- [२७] सर्व जिल्हा परिषदाचि मुख्य लेखा व वित्तीय अधिकारी [प्रत्येकी २५ प्रती].
- [२८] सर्व महानगरपालिका व कारपरिषदा, महाराष्ट्र राज्य.
- [२९] वित्त विभागातील सर्व कायतिने.
- [३०] निवड नस्ती, कायतिन सेवा-४.

* पत्राच्चारे.

Grant of family pension to the families of Government servants who retired or died before 1st November 1956.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA
Finance Department
Government Resolution No.PEN-1089/-46/SER-4,
Mantralaya, Bombay 400 032, dated 25th February 1991.

Read: (1) Government Circular, Finance Department, No.PEN-1084/CR-1239/SER-4, dated the 12th November 1984.

(2) Government Resolution, Finance Department, No.PEN-1084/1189/SER-8, dated the 20th June 1986.

RESOLUTION

In accordance with Government Orders referred to at (2) above, the benefits of Family Pension Scheme, 1964 were extended to the eligible members of families of those Government servants who retired/died prior to 1st January 1964. Under para 10 thereof, the benefit of these orders has also been extended to the eligible members of the family of the Government servants of the former States of Old Bombay, Hyderabad and Madhya Pradesh, who -

(a) expired prior to 1st November 1956 while in service in any of the areas of those States which formed part of the territory of the bilingual Bombay State on 1st November 1956 and has continued to be the part of the Maharashtra State on 1st May 1960.

(b) retired prior to 1st November 1956 from service in any of the areas of those States which formed part of the territory of the bilingual Bombay State on 1st November 1956 and has continued to be the part of the Maharashtra State on 1st May 1960 and died prior to 1st November 1956.-

2. In Writ Petitions (Civil) Nos. 6806, 6756, 8483, 4309 and 9179 of 1982, Smt. J.S.Rukminiamma versus State of Tamil Nadu and Others, the Supreme Court has now directed that the liability for payment of family pension to the widows of employees of the former Madras State, who were serving in the area which was originally part of the former State of Madras but which on reorganisation of States came to belong to the State of Kerala and who retired from service before reorganisation of States devolves on the State of Tamil Nadu, being the successor State to Ex-Madras State.

3. Consequent to the Supreme Court Judgment, Government is now pleased to decide that, in terms of Government Resolution, Finance Department, No.PEN-1085/1189/SER-8, dated the 20th June 1986 and in accordance with the procedure prescribed therein, the Family Pension should be sanctioned to the eligible members of the family of the Government servant, who -

(a) was serving in the Office/Department in the area which was part of the Old Bombay State prior to 1st November 1956 but was not part of the bilingual Bombay State on 1st November 1956 and Maharashtra State on 1st May 1960(i.e. in the areas of Belgaum, Dharwar, Bijapur etc.) and who retired prior to 1st November 1956 or died while in service prior to that date.

(b) was serving in the Office/Department which was part of the bilingual Bombay State between 1st November 1956 and 1st May 1960 but was not part of the Maharashtra State on 1st May 1960 (i.e. in the areas of Baroda, Ahmedabad etc.) and who retired prior to 1st May 1960 or died while in service prior to that date.

4. As a corollary to the above decision, the liability of payment of family pension to the eligible members of the family in the case of a Government servant who was serving in the Office/Department in the areas which was part of the former State of Madhya Pradesh/Hyderabad (Now Andhra Pradesh) prior to 1st November 1956 but became part of the bilingual Bombay State on 1st November 1956 and Maharashtra State on 1st May 1960(i.e. in the areas of Vidarbha and Marathwada respectively) and who retired prior to 1st November 1956 or died while in service prior to that date, now devolves on the State of Madhya Pradesh and Andhra Pradesh, respectively. As such, no fresh sanction for family pension to the eligible members of the family of such a Government servant will be given by this Government, hereafter and if any member of the family of such a Government servant approaches this Government for sanction of family pension, he/she will be instructed to approach the concerned State Government (i.e. Madhya Pradesh/Andhra Pradesh) in the matter. However, eligible members of the family of such a Government servant who are already granted family pension by this Government under Government Resolution, Finance Department, No.PEN-1085/1189/SER-8, dated the 20th June 1986 will continue to be paid family pension by this Government until further orders.

5. The orders contained in para 10 of Government Resolution, Finance Department, No.PEN-1085/1189/SER-8, dated 20th June 1986

and in clarification to point-3 of Government Circular, Finance Department, No.PEN-1084/CR-1239/SER-4, dated 12th November 1984 should be deemed to have been amended to the extent of the provisions of this Resolution.

6. The issue relating to sharing among the concerned State Governments of the liability of the family pensions already sanctioned by them will be considered in due course in consultation with the State Governments and Accountants General concerned.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

A.N. KULKARNI,
Deputy Secretary to Government.